θεωρήσαις ταῦτα. Οὕτω δὲ συνεδιαθέτει ἑ κόρη διὰ τοῦ νηπιαγωγείου, τοῦ ἀλληλοδιδακτικοῦ καὶ συνδέσεως πικοῦ προ-ἀγεται εἰς τὸ κολούμενον Ἑλληνικὸν τμῆμα· τὸ τμῆμα τοῦτο συναπτεται εἰς τὸ κύκλῳ ἑνιαυτὸν, ἔσχατον ὅριον ἔχοντος τὸ ἕκτον ἔτος. Ἐν μέσῳ λοιπὸν τοῦ δευτ. πρώτου ἔτους ἡ κόρη διδάσκεται ἐν τῷ τμήματι τούτῳ τὴν ἑλληνικὴν γραμματικὴν καθ' ὅσον αὕτη θέλει χρησιμεύσει καὶ εἰς τὴν λαλουμένην καὶ γραφομένην γλῶσσάν μας. Τὴν Ἑλληνικὴν ἐν πρωτοις καὶ μετ' αὐτὴν τὴν γενικὴν ἱστορίαν, τὴν γεωγραφίαν τοῦ ἑνὸς, τὴν ἀναμεμιγμένην μὲ τὰ ἐπιτηδ ερα ἱστορικὰ γεγονότα ἀρχαία καὶ νεώτερα καὶ τὴν τῆς Εὐρώπης καὶ τῶν λοιπῶν Πηείρων τὴν ἀριθμητικὴν καὶ ἰ-γνογραφίαν· ὀρθογραφικὰ γυμνάσματα, γαλλικὰ, φωντικὴν μουσικὴν καὶ γεωμετρίαν. Καὶ ταῦτα μὲν εἶναι τὰ μαθήματα, τὰ ἑξ ὧν ἰδίᾳ τρόφεται ὁ νοῦς· πλὴν τῆς ἱστορίας, ἧτις ἐπιτελεῖ καὶ τὸ διὸ παιδοποιεῖσθαι καὶ εἰς τὴν τοῦ ἀνάπτυξιν, καὶ εἰς τὴν τῆς καρδίας διάπλασιν, καὶ τῆς μουσικῆς ἀναγομένης καὶ ταύτης εἰς τὴν καρδίαν ἀ τε τιθασεύσιμος καὶ ἐξευγενιζούσης αὐτὴν. Ἐκτὸς ὅμως τῶν ὡῶ τούτων ὑθοποιῶν μαθημάτων ἐπιπροσθέται καὶ ἑνὰ πωμξὸς τοῦ κατὰ Κυριακὴν Εὐαγγέλιον, ἡ ἱερὰ ἱστορία, τὸ περὶ συμπεριφορᾶς καὶ ἠθικοῦ χαρ, θήης ἐξαιρόλουθεῖ μὲ χρι τέλους ὅλης τῆς περιόδου. Ἀλλὰ τὸ ἐπιτελοῦν τὴν τελεσιουργοτάραν λειτουργίαν τῆς διαπλάσεως τοῦ βίους εἶναι ἡ ἑρμηνεία τῶν δοκιμωτέρων Ἑλλήνων συζγράφων, ἑκαστος τῶν ὁποίων εἶναι ἐπιτετηδευμένος εἰς ἕνα τῶν ἐ-δαγμάτων. Ἐκ τῶν δύο τούτων τάξεων εἷς τὴν τρίτην προ-γόμενη ἡ κόρη ὑποβάλλεται εἰς τὴν διδασκαλίαν τῆς χρήσεως τῶν μερῶν τοῦ λόγου πρὸς ἔκφασιν τῶν διανοημάτων αὐτῆς, καὶ τοῦτο ἀποτελεῖ τὸ λεγόμενον συντακτικὸν μέρ ἑρμηνευτῆς ἐν ἑκθέσεσι ἠθικαὶ ἢ ἱστορικὰ ἢ ἐπιστολικὰ προ-τιθέται ἡ Κ. Μαυρογένους. Ἡ γυμναστικὴ μουσικὴ, ἡ πολιτικὴ, φυσικὴ καὶ μαθηματικὴ γεωγραφία καὶ ἡ στοιγεωδεστάτη φυσικὴ. Τὰ μαθήματα ταῦτα ἀπαντοῦν συμβόλαιοι κατὰ μεῖζον μέρος εἰς διάπλασιν τοῦ θους τῆς· διότι ἡ ἑρμνία τῶν Ἑλλήνων πεζογράφων γίγνομένη ἐκ τῆς μαθητρίας ἔδη μᾶλλον ἢ ὀλίγον ἐπιτηδευμένη μόνον εἶσι ἀ ἐ ν ἑπὶ τῆς ὁποίας ἀκονίζεται θαυμασίως ἡ διάνοια εἰς ἐκτύλιξιν τοῦ νεήρασς, ἔνεκα τοῦ συνεντυγμένου τῆς ἀρχαίας ἑλληνικῆς, ἀλλὰ καὶ ὁ καιρὸς, ὅς μετὰ τὴν ἐργασίαν ταύτην προσρε ρατα, ἔτσι τὸ νόημα, εἶναι ὁ εὐγνωστος καὶ ἠθικοποιτικώτερος τρόπος· ἀλλ' ἐὰ ἐκ τῆς ἀναγνώσεως τῶν συγγραφέ καὶ φυσικῆς γνώσεις ἐκκαθαίρουσι τὴν διάνοιαν καὶ ἐσθ ων ποιλήθειαν, αἵτινες μάλιστα εἶναι ἐπικρατέστεραι παρὰ τὸ θέλει, καὶ ἀνυβῦσι· τὴν καρδίαν αὐτοῦ πρὸς τὸν αἴθον νομιθέτην τοῦ παντὸς, οὗ τὸν νόμον καὶ τὴν σοφὰ γῆν ἀφορίκει ὁ πεφωτισμένος νοῦς ὡς παντὶ φανιομένῳ, τὸ ποῖον ὑποτίθεται ὑπὸ τᾶς αἰσθήσεις του.

Ταῦτα, Κ. Συντάκτα, εἶναι τὰ ἀκπαιδεύοντα τὴν παῖ ἡμέρα γυαῖκα μέχρι τοῦ τρίτου ἔτους της φοιτήσεώς της εἰς τὸ ἑλ-ληνικὸν γύμνα. Ἀλλ' ἀν καὶ τελευτᾷ ἐνταῦθα ὁ κύκλος τῶν ἄλλων παιδευμάτων, ἡ εἰς τὴν γλῶσσαν μας ὅμως παίδευσις δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ ἀπηρτωμένη ἑστε νὰ παρασχῇ εἰς τὴν νεόνυμφ τοιῶν ὡς ὀργάνων τοῦ ὁποίου νὰ δύναται εἴτε αὐτὴ νὰ ποιῆται χρῆσιν, εἴτε ἀλλίων διανοήματα νὰ κατρῆται. Διὰ ταῦτα λοιπὸν προστίθεται καὶ δύο ἄλλα ἔτη, ὡς δύο γυμνασιακαὶ τάξεις, ἐν αἷς ἐκδιδασκομένη ἡν γλῶσσαν τὴν ἑλ-λικὴν, καὶ ἐπαναλαμβάνουσα τὰ ἄλλα μαθήματα, πρὸς δὲ τελεσιουσίωσιν εἰς τὴν μουσικὴν, τὰ γαλλικὰ καὶ τὰ ἐργό χειρα, παραλείπεται εἷσα εἰς τὴν πατρικὴν τῆς ἑστίαν ἐντελ-λὸς μὲν οὐχὶ ευπαίδευτος, δυναμένη ὅμως καὶ γινώσκουσ τὰ ἑαύτῆ πλέον καὶ αὐτὰ ἀρ' ἑαυτῆς εἰς τὴν ἐπὶ μᾶλον ἐκλεπτυσμένη τες· διότι ἐπὶ τῆς γυναικὸς ἐπιπροσθεῖ ἡ ἑλικία, ἧτις ὀπλίζεται τὴν ἀποχώρησιν αὐτῆς ἀπὸ τοῦ σχολείου, ἐν οὗ παρὰ τὸ βέβαιν οὐδόλως ὑπέρχει τὸ τοιοῦτο κώλυμα.

Ἐν τοῖς ἐπαρχίαις μάλιστα ἡ ἀπογώρησις τῆς κόρης ἀπὸ τ σχολείου γίγνεται ταχύτερον ἢ ἐν τῇ Πρωτευούσῃ· διότι ἐν ταῦθα μόλις διὰ μολλῶν προσπαθειῶν καὶ παρατάσεων κα-τορθοῦται νὰ στερξουσι οἱ γονεῖς νὰ παρατείνωσι τὴν μαθη-τείαν μέχρι τοῦ 15 ἔτους της ἡλικίας· ὃ δὲ ἀποχώρησις τῶν μαθητριῶν εἶναι προηγουμένη ἀπὸ τῆς ἀρχῆς τοῦ σχολικοῦ ἔτους· καὶ διὰ τοῦτο τὸ εἰ διδασκοντες καὶ αἱ διδάσκουσαι λαμ-βάνουσι ἐνωρὶς πρόνοιαν νὰ συσκευάσωσι τὴν νεαυκὸα μὲ τὰ ἐφόδια ἕσον ἐνεστι τελειοτερης ἐγκυκλοπαιδικῆς παιδεύσεως.

Αὐτὸ τοῦτο ἐστὶ σκοπὸς φίλτατε κύρι συντάκτα, καὶ εἰσὶ τῶν μαθητριῶν αἱ τας ἀξετάσεσι τῶν ὁποίων παρίστατε καὶ ἡ-κούσατε ἐρωτευσέμενον ὑπ' αὐτῶν τὸν Ὅμηρον καὶ τὰ λοιπὰ μαθήματα. Ἔχουσι ὑπ' ὄψιν ὅτι αἱ νεάνιδες ἐκεῖναι συμπλη-ρώσασι τὸ τέταρτον ἔτος προσέθεσαν νὰ ἐγκαθεγχθῶσι πλέον εἴκοσι, ἐγνωμεν νὰ ζώσωμεν αὐτὰς καὶ μικρὸν τι καὶ γλίγορα ἐφόδιον τῆς ποιήσεως, γνωμέναις ἄκρους γείλεσιν ἑνὸς λόν ποιητοῦ, ἵνα ὅταν ἀπελθωσι εἰσκοι καὶ ἐντεῦθεν ἐ-ξελθωσιν εἰς τὴν κοινωνίαν ἀκούουσαι Ὅμηρον καὶ ποιητὰς μὴ νομίζουσιν ὅτι προκειται περὶ συναδοῦ ἢ ἀλχημικοῦ.

Καὶ ταῦτα μὲν τὰ τῆς μαθητρικῆς κόης πρὸς τὰ ὑφ' ὑ-μᾶν περὶ τούτου εἰρημένα. Ἂν ὅμως θέλητε νὰ ἀναγραῖο ὅλα καὶ πολὺ περὶ τούτου ἀπόκειται καὶ ἀσχέτως ἐξω γνώ-μην, σὐδόλως ὀκνῶ νὰ εἴπω ταῦτην ὥδε, φρονῶ ὅτι ἡ γυνὴ ἔπρεπεν, εἰ ἦν δυνατὸν, νὰ παίδεύται μᾶλλον διὰ τῆς σπου-δεως παρὰ διὰ τοῦ μαθήματος. Διότι ἐπικρατέστερον παρὰ τῇ γυναικὶ εἶναι ἡ καρδία, ἡ δὲ ποίησις ἐνεργεῖ θαυμασίως ἐπ' αὐτῆς, ἤτοι μόνον ἡ ὅλη, ἡ τροφὴ νὰ ἦτο ἐγκῶς καὶ δόκιμος. Τοιοῦτον τὸ τροφὴν ἐκλεγροδότησαν ἡμῖν οἱ πλάστοι τῶν ἀρ-χαίων κλασσικῶν ποιητῶν, ἐν οἷς οἱ Ἑνωμικοὶ καὶ αὐτὸς ὁ Ὅμηρος. Οἱ ἡμέτεροι προγονοι τὸν Ὅμηρον ὡς τὸν ἀρχαῖον ἐκεῖνον ποιητὴν, ὃν ἐπαινοῦσι τοσοῦτον τῆς ἁπλῆς καὶ τρυ-φερᾶς ἠλικίας, καὶ ἐνθυμεῖσθε βεβαίως τὸ ἱστορικὸν ἑκεῖνο ρᾴσιμον τὸ ὁποῖον κατενεγχθὲν κατὰ τοῦ γραμματοδιδασκά-λου ἑκείνου, εἰς οὗ τὸ σχολεῖον ζητοῦσε ζέν εὐρεθῇ ὁ Ὅμη-ρος. Ἂν παρὰ τοῖς ἡμετέροις προγόνοις εἶχε χειροκροτηθῇ ἑνιαυσίως ὑπὸ τῶν σκλήρων ἀλλὰ ἐπιστημοῖ, ἀμφιβάλλετε ὅτι σορρόστερον ῥᾳδίωμα θέλει κατενεγχθῇ κατὰ τῆς διδασκαλίσσης εἰς ἣς τὸ Παρθενα γωγεῖον ὧν ἤθελεν εὗ-ρεθῇ ὁ ποιητὴς οὗτος;

(ἀκολουθεῖ)

ΔΙΑΦΟΡΑ

Ὁ κατὰ τὴν ἐνεργὸν τῆς σπουδὴν τῆς νέας Βουλῆς, διὰ τῆς ἀναγνώσεως ἑνταῦθα κατὰ μεγάλου ἐνδιαφέροντος καὶ ἐρίτιμου ἐνσπουδοῦ τοῦ πάντ ἐντιμοτάτου. Μετὰ σωτάτου προσοχῆς καὶ ἐνδιαφέροντος θὰ παρα-κολουθήσωμεν τὸν κύριον τῆς ἐπιστολῆς του· ἀπὸ τὰς ἀρχὰς ποῦ ἀρχὰς καὶ ἐπὶ τέλους ὅτι ἡ ἔκτη αὐτοῦ βουλευτικὴ περίοδος ὑπογγυίσει ἀπ-πὶ τὰ πατρίδι. Ἡ λέξις ἰδία του Ἑνωμοτικοῦ ζητήματος θὰ δεῖξῃ ὑπὸ ποίαν ἔποψιν ἐπιθυμοῦσι νὰ ἐντάξωσι τοὺς ἀπὸ καὶ τὰ μελλὸ ἀπτισθέσεων τὴν ταλαίπ διθρωπον. Ὁ λαὸς εἶχεται καὶ ἔλπίζει· ἂν καὶ ἐπὶ τοσοῦτον ἐπὶ τοῦ ἐκλεγικοῦ ἀγῶνος ἐδέχθη τοὺς ἀ-ξιοπίστους ὑποσχέσεις του, ἐὰ